

Aktstykke nr.

Folketinget -NaN

Udenrigsministeriet. København, den 16. marts 2023.

- a. Udenrigsministeriet anmoder om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2023 afgives tilsagn om tilskud på 50,0 mio. kr. til det Digitale Demokrati-Initiativ. Udgiften vil blive afholdt af de bevillinger, som opføres på finansloven for 2023 under Udenrigsministeriet på § 06.32.08. *Øvrig bistand.*

b. *Baggrund*

Fremme af demokrati og menneskerettigheder er fundamentet i Danmarks udviklingspolitiske strategi, *Fælles om Verden*. Mange steder i verden udfordres rettigheder og demokratisk udvikling af autoritære kræfter, både fysisk og online. Nye teknologier kan misbruges til overvågning, undertrykkelse og manipulation af information. På samme tid kan digitale platforme repræsentere muligheder for at mobilisere lokale demokratikræfter, organisere fredelige protester og styrke det demokratiske råderum.

Der er derfor behov for fokuseret støtte til det digitale demokrati især i udviklingslande præget af autoritære tendenser. Det handler om øget medindflydelse i lokalsamfund eks. gennem online dialogrum, beskyttelse af menneskerettighedsforkæmpere online og afdækning af regeringers brug af overvågningssoftware. Samtidig er der et behov for at støtte uformelle aktører og sociale bevægelser, der ofte har sværere ved at modtage udviklingsmidler, men som udgør en central del af lokale og folkelige civilsamfund.

Det Digitale Demokrati-Initiativ har som målsætning at støtte lokale græsrodsbevægelser kamp for demokrati i den digitale tidsalder og bygger på erfaringer fra det danske multi-stakeholder initiativ, *Tech for Democracy*. Det Digitale Demokrati-Initiativ forventes at blive et Team Europe Democracy-initiativ med betydelig støtte fra EU. Programmet er et centralt bidrag til Danmarks samlede indsats for demokrati og menneskerettigheder og en væsentlig dansk leverance til præsident Joe Bidens demokratitopmøde, *US Summit for Democracy II*, der afholdes d. 27.-30. marts 2023, hvoraf d. 27.-28. marts er opvarmningsdage.

Det Digitale Demokrati-Initiativ bidrager særligt til opfyldelsen af verdensmål 16 (fred, retfærdighed og stærke institutioner).

Projektbeskrivelse

Det Digitale Demokrati-Initiativ skal støtte lokale civilsamfundsaktører i det globale syd til at fremme demokrati og menneskerettigheder gennem digitale teknologier og beskytte disse aktører

mod autoritære kræfters misbrug af digitale teknologier. Programmet udgøres som udgangspunkt af bevillinger til forventeligt fire organisationer (CIVICUS, Globalt Fokus, Digital Defenders Partnership og Access Now) og skal være et flagskibsprogram for den danske udviklingsstøtte til demokrati og menneskerettigheder i den digitale tidsalder.

Programmet består af to gensidigt afhængige indsatsområder: 1) Støtte lokale civilsamfundsaktører i at bruge digitale teknologier i deres engagement for et inklusivt demokrati og 2) Beskytte og forsvare lokale civilsamfundsaktører fra autoritære kræfters antidemokratiske misbrug af digitale teknologier gennem kapacitetsopbygning og akut-assistance til menneskerettigheds- og demokrati-forkæmpere. Programmet vil have et særligt tværgående fokus på støtte til civilsamfundets råderum, herunder også forkæmpere, særligt kvinder og unge, som kæmper for demokrati og menneskerettigheder samt miljø og klima.

Budget

Tilsagnet på 50,0 mio. kr. vil blive afgivet i 2023 og regnskabsført under § 06.32.08.70. *Demokrati, menneskerettigheder og god regeringsførelse*. Tilskuddet forventes udbetalt i 2023. Tilsagnet om tilskud på 50,0 mio. kr. i 2023 er en del af et forventet samlet bidrag på 300,0 mio. kr. for projektperioden 2023-2026. De resterende 250,0 mio. kr. af det samlede bidrag forventes udmøntet i 2024-2026.

Væsentlige risikoelementer

Programmet udmøntes gennem partnerskaber med veletablerede civilsamfundsorganisationer, og overordnet vurderes der ikke at være væsentlige risikoelementer. Særlige risikoelementer inkluderer kontekstuelle udfordringer som trusler og restriktiv lovgivning, der kan begrænse civilsamfundsaktørers engagement i programmet og forskellighed i kapacitet, kultur eller kontekst, der kan begrænse civilsamfundsaktørers interesse eller evne til at skabe forbindelser, netværk og samarbejde. Der er også potentiel risiko, for at kontekstuelle udfordringer kan hindre programmets evne til at nå helt ud til lokale befolkningsgrupper, der normalvist er vanskelige at støtte, herunder aktører i landdistrikterne, kvinder, unge og LGBT+-personer. Der vil også ved tildeling af midler til lokale civilsamfundsaktører være en risiko for svig og misbrug, hvilket vil skulle forebygges og håndteres af partnerorganisationerne.

- c. Sagen forelægges for Finansudvalget på nuværende tidspunkt med henblik på at sikre bevillingsmæssig hjemmel til, at der kan afgives tilsagn om tilskud på 50,0 mio. kr. til det Digitale Demokrati-Initiativ i 2023, da der ikke er hjemmel under den midlertidige bevillingslov. Midlerne vedrører 1. kvartal 2023 og kan derfor ikke afvente vedtagelsen af finansloven for 2023. Sagen forelægges ydermere Finansudvalget, idet der er tale om udmøntning af en rammebevilling, hvor udgiften overstiger 43,0 mio. kr., *jf. den særlige bevillingsbestemmelse vedr. BV pkt. 2.2.7 under § 6.3. Bistand til udviklingslandene*.
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2023 afgives tilsagn om tilskud for 50,0 mio. kr. til det Digitale Demokrati-Initiativ. Udgiften vil blive afholdt af de bevillinger, som opføres på finansloven for 2023 under § 06.32.08. *Øvrig bistand*.

f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 16. marts 2023

DAN JØRGENSEN

Til Finansudvalget.